Předávání žezla / Nu 27, 12 – 23 / **Olomouc 27. 9. 2026**

Bratři a sestry,

dnes ještě naposledy kniha Numeri a putování Izraele pouští do zaslíbené země. Ještě jednou jako epilog se jí dotkneme na začátku adventu…

Dnešní texty, které jsme četli, pojednávají o závažném selhání Mojžíše a Árona. Proviní se nedověrou. Na Boží pokyn sice Mojžíš uhodí holí do skály a vyjde voda. Ale neučiní tak v nadějné poslušnosti a s důvěrou, ale v zatrpklosti a vzdoru. A Hospodin trestá. Nejdříve je úřadu zbaven Áron a velekněžem se stává Eleazar. Áron umírá na hoře Nebo a nevejde do zaslíbené země.

Pak přijde řada na Mojžíše. I jemu je ohlášena smrt a to, že sice zaslíbenou zemi zahlédne z abárímského pohoří, ale také zůstane před jejími hranicemi. Jeho služba vůdce i jeho život se přiblížily ke svému konci. A ještě nežli se tak stane, je vyzván, aby předal úřad…

Bratři a sestry, není to až příliš kruté? Copak Áron a Mojžíš nejsou taky jenom hříšní a chybující lidé? Říkáváme, že máme každý z nás to svoje máslo na hlavě. Vyznáváme se žalmistou, že není spravedlivý ani jeden. Spoléháme všichni na Hospodinovo milosrdenství. A doufáme, že ač můžeme před Boží tváří být pěkní výlupkové, tak pokud na sebe dovedeme pravdivě a čestně pohlédnout, Hospodin plný lásky nás do zaslíbené země nakonec nějak protlačí…

Jenže ani Áron, ani Mojžíš do ní nevstoupí. A napadá nás – když ani tito dva ne, tak jak potom můžu obstát před Bohem já sám?

Jenže na duchovní vůdce bývá vložena nesrovnatelně větší odpovědnost nežli na kohokoli jiného. Považme: Izraelci na poušti reptají a nadávají. Chápeme to. Mají hlad a žízeň. Poušť není zelená oáza. A Mojžíš s Áronem, namísto toho aby šli příkladem a vyzývali k trpělivosti a důvěře, tak přizvukují. Mojžíš zvolá: To vám z tohoto skaliska mám vyvést vodu? Vůdce a pastýř pod tlakem lidí podlehne svým emocím. Podpoří blbou náladu davu, se kterým se sám ztotožní a jeho mlácení holí do skály je jenom prázdným divadlem. Jen Hospodin si stojí za svým slovem a voda ze skaliska proudí.

Tohle se duchovnímu vůdci nemá stát. Ano, i on je jen chybujícím člověkem. Ale jsou chvíle, kdy musí svoje nitro ovládnout. Sám před sebou může vnitřně zápasit, ale pokud otevřeně sdílí s lidmi jejich nevěru, je něco zásadního špatně. Má - li totiž kdokoli nějaké významné postavení, ať už je to duchovní osoba nebo třeba prezident nebo premiér, musí držet na uzdě svoje emoce a svůj jazyk. Jejich projev a vystupování má totiž dopad na náladu veřejnosti …

Mojžíš svoji roli nezvládl a Áron taky ne. Minimálně mlčí. Když Mojžíš selhal, ještě mohl věci napravit on. A to, co může vypadat jako malý úkrok stranou, je ve skutečnosti velkým krokem vedle…

Na Bibli je ovšem jedinečné to, že si tam žádný člověk nemůže budovat svůj kultík osobnosti. A právě ve chvílích, kdy by to mohlo hrozit, se dostavuje přešlap a někdy i velký pád…

Ne všichni lidé v moci či v nějakém významném úřadě postavení mají navíc tak potřebnou sebereflexi a dovedou přiznat svoje chyby.

Mojžíš ano. Sledujme to, jak se k tomu postaví. Jednak se nevykrucuje a nevymlouvá. Nehází to na jiné. Neřekne: Hospodine, když ale oni … Známe to dobře. Vzít na sebe plnou odpovědnost není jistě nikdy snadné. Dokážu to já sám? Skoro se mi někdy zdá, jako by to bylo cosi velmi výjimečného. Svou odpovědnost relativizovat. Složité okolnosti, málo podpory od lidí, zkrátka za to může někdo jiný, dávám od toho ruce pryč.

Mojžíš nic takového neudělá. Namísto toho dá jasně najevo, co je pro něj v této chvíli priorita. Hlavně aby měl lid po jeho odchodu dobrého nástupce. Aby Hospodinova pospolitost nebyla jako ovce bez pastýře. On v této chvíli nemyslí na to, aby se před Bohem za každou cenu obhájil. Myslí na lid Izraele. Tohle je přece známka dobrého, i když chybujícího vůdce. Že nemyslí na to, aby on ze všeho sám vyšel čistý a bez poskvrny. Ale že myslí na to, aby měli lidi dobrého pastýře, až tady nebude.

To je dobrá inspirace pro faráře, kurátory, seniory a synodní radu. Aby nemysleli v prvé řadě na to, jak já jsem obstál a hlavně abych já měl to čisté svědomí, ale na to, aby po mě přišel někdo, kdo bude dobrým pastýřem. A k tomu jistě patří taky to, že uznám svoje chyby a selhání a poprosím Boha i lidi o odpuštění …

„Nechť Hospodin, Bůh duchů všech tvorů, ustanoví nad pospolitostí muže, který by před nimi vycházel a vcházel a který by je vyváděl a přiváděl, aby Hospodinova pospolitost nebyla jako ovce bez pastýře.“ Takto promluví Mojžíš k Hospodinu. A on odpoví: „Vezmi k sobě Jozua, syna Núnova, muže v němž je duch a vlož na něho ruku. Postavíš ho před kněze Eleazara a celou pospolitost a dáš mu před jejich zraky pověření. Předáš mu díl své velebnosti, aby ho celá pospolitost poslouchala…“

Mojžíš předá Boží pověření Jozuovi před zraky kněze a celé pospolitosti. Je to začátek jeho odchodu. Mnoho toho vykonal on sám, nyní má vedení předat jinému. A i když to vypadá jako trest za své selhání, přece jen je za tím naznačena i milost. Zahlédne zemi zaslíbenou a taky dobrou budoucnost putujícího lidu…

Ani ten, kdo vede Boží lid, nemá neomezenou moc. Na Boží vůli se bude doptávat prostřednictvím kněze, který na položenou otázku vytáhne ze záňadří los urim nebo thumim. To znamená ano nebo ne. To je dělba moci. Hráz proti totalitním praktikám vůdců i pozdějších králů. Kdysi urim a thumim, dnes třeba jednání i volby na konventu či synodu…

Jaký vůdce je dobrý? Jaký má být dobrý kněz, farář, biskup, kurátor, synodní senior? Takový, že myslí v prvé řadě na dobro těch, kterým slouží. Takový, který se nepotřebuje schovávat za ostatní, půjde životu naproti a taky nepřekročí svoje pravomoci. Takový, který si bude vědom toho, že není pánem, ale jen služebníkem.

A ovšem taky takový, který se nebude zdráhat vložit pak ruce na jiného a předat mu něco ze své důstojnost, své vážnosti i charismatu. Takový, který pak dovede v pravou chvíli ustoupit do pozadí a odejít ze scény. Amen.

Modlitba: Pane Bože, dávej nám dobré vůdce a pastýře, kteří by nás vedli k zaslíbené zemi, do tvého království. Bože, víme, že před tebou nikdo neobstojíme. Proto jsi nám dal Ježíše Krista, aby nám tvoje království otevřel. Díky tobě za to. Amen.